

Destanberg stichtte met Edm. Hendrickx het "Nationaal Toneel van Oost-Vlaanderen". Het gezelschap speelde in 1865 in de Hof van Plaisance buiten de Dampoort, wat later speelde de toneelgroep in de zaal Minard. Voor verdere details willen we de lezers verwijzen naar de studie van Van Schoor.

Tenslotte schreef Destanberg nog: Prudens Van Duyse: zijn leven en zijn werk, Leopold I. Sa vie et son règne, H. Van Peene en zijn werken, Felix Boone: verspreide werken.

Om beter de betekenis van Napoleon Destanberg te begrijpen willen we vermelden, dat de Vlaamse gezelschappen te Gent tot ongeveer 1840 meestal Franse stukken speelden of vertalingen van Franse en Duitse werken. H. Van Peene was de eerste, die in 1841 een Vlaams toneelwerk schreef.

We moeten ons ook de periode tussen 1850 en 1875 trachten voor te stellen: de huidige massa-media ontbraken, in veel gezinnen kwam geen krant. Hierdoor had het lokale meer ruimte en meer belang. Lodewijk De Vriese vertelt, dat in die tijd te Gent een "pleïade kunstzangers leefden, waaronder Henry Gevaert, vader" die er een eer in stelden Destanbergs liederen op alle grote concerten voor te dragen.

Destanberg heeft een voorname rol gespeeld in het ontwakend Vlaams cultureel leven te Gent. Nu er weer belangstelling ontstaat voor het volkslied zou het wenselijk zijn, dat beroeps-mensen onderzoeken welke liederen van Destanberg heden nog bruikbaar zijn.

M. STEELS

Bronnen:

Werken door Destanberg (bibliotheek R.U.G.)

De Eendracht, tijdschrift voor letteren, kunsten en wetenschappen. (jaargangen 1875 en 1876)

L.Lievevrouw-Coopman, Hulde aan de nagedachtenis van twee Vlaamsche Tooneelschrijvers, 1902

L.De Vriese, De Volksdichter Napoleon Destanberg herdacht, 1916.

J. Van Schoor, Een Huis in Vlaanderen. Honderd jaar Nederlands beroepstoneel te Gent, 1972.

* * * * *

VERFRAAIING VAN HET STADSBEELD

In onze kranten werd ons onder de titel "Gentenaars verplicht gevels te verfraaien" kond gemaakt van het feit dat het Stadsbestuur een verordening heeft uitgevaardigd waarbij de Gentenaars voortaan verplicht kunnen worden maatregelen te treffen om hun woningen met afhankelijkheden in een behoorlijke staat van uitwendige netheid en fraaiheid te brengen.

Bravo! Wij zullen zeker de laatsten zijn om deze maatregel af te keuren. Verder lezen wij met veel genoegen: "Deze beschikkingen hebben tot doel het algemeen uitzicht van de stad qua fraaiheid en netheid te verbeteren en aldus bij te dragen tot een aantrekkelijke woonsfeer hetgeen niet verder zonder invloed is op de toeristische aantrekkingskracht van de Stad. Aldus zal tevens het uitzicht van de gebouwen, die een belangrijk cultuurpatrimonium uitmaken, waarvan de Stad houder en

bewaker is, aan een betere verzorging zijn onderworpen, hetgeen een vrijwaring uitmaakt van het desbetreffend historisch erfdeel."

Opnieuw: Bravo! Het klinkt zéér schoon. Het kon wel overgenomen zijn uit "Ghendtsche Tydinghen". Maaaaàà... de beste preek is nog altijd het goede voorbeeld en wij moeten dan toch met spijt vaststellen dat hierin het Stadsbestuur schromelijk faalt. De Gentenaar die gaat wandelen in zijn stad en dan eens het uitzicht beziet van "die gebouwen die een belangrijk cultuurpatrimonium uitmaken waarvan de Stad houder en bewaker is", heeft slechts zelden reden om zich te verheugen.

Dan kan hij o.m. zien dat het Stadsbestuur het goed vindt dat vlak naast het Gravensteen, op de gevel van de vismijn, lichtreclames geplaatst worden. Dat het enig geklasseerd gebouw dat wij bezitten op de Koornmarkt "De Wapens van Zeeland" ingesloten zit in een soort houten barak die volgeplakt is met schreeuwende reclames die pijn doen aan de ogen. Het "Toreken" op de Vrijdagmarkt is er niet beter aan toe. Ook het uitzicht van de Drie Torens van op St. Michielsbrug is grondig bedorven dooe een hele serie wansmakelijke reclameborden tegen de zijgevel van St. Niklaaskerk. Wij zullen verder niets zeggen van de moord van het Rabot en de onnoemelijke aanslag op onze kathedraal, maar als wij dan horen spreken van "die aantrekkelijke woonsfeer die niet zonder invloed is op de toeristische aantrekkingskracht van de stad", dan moeten wij dan toch weer denken aan de hoop walgelijke vuiligheid die bij voorkeur in het toeristisch seizoen waar te nemen is op de Lieve aan de Onthoofdingsbrug, op enkele meters vanwaar de toeristen het Gravensteen in ogenschouw nemen.

Nu is het wel zó dat de Burgemeester ons bij de opening van de fototentoonstelling "Gent Gisteren" verteld heeft dat "Gent geen stad is waar de toeristen moeten komen naar kijken" en dat legt dan misschien veel uit.

Op het ogenblik dat het Stadsbestuur de bevolking er toe aanspoort mede te helpen de stad te verfraaien, laat het op diverse plaatsen monsterachtige reclameborden plaatsen, zo bvb. op de stemmige Prondelmarkt in de schaduw van St-Jakobskerk! Wie houdt men hier voor de gek?

Is hier dan voor een beetje geld alles en iedereen te koop? Worden aangelegenheden die een dergelijke ingrijpende invloed uitoefenen op de "fraaiheid" van het stadsbeeld voorgelegd aan de Commissie voor Monumenten en Stadsgezichten?

Indien niet, waarom niet?

Indien wel, wat denkt de Commissie daar over?

Op het congres van "Europa Nostra" dat doorging te Brussel in Juni 1971 werd een speciale zitting gewijd aan deze irriterende "bezoedeling" van onze historische steden en landschappen door een niets ontziende wansmakelijke publiciteit.

De laatste jaren worden wij de oren zot geraasd met "Kultuur".

Het is al "Kultuur" wat de klok slaat, maar onze Ministers van Kultuur en onze Schepenen van Kultuur kunnen blijkbaar niet verhinderen dat ons kultuurpatrimonium voor een beetje geld verminkt wordt. Dàt beletten is ook kultuur, en dan nog wel van de beste soort!

Indien wij nu eens wat minder gingen praten over Kultuur en ze wat meer gingen beoefenen?....

H.C.

Citaat: Le Veau d'Or est toujours debout (Méphisto)

* * * * *

ALFONS VAN WERVEKE

(vervolg)

Ongeveer hetzelfde kan gezegd worden aangaande de ruïnen van de St.-Baafsabdij. Reeds in 1902 zien we een eerste boekje van de pers komen: Bouwvallen van de St.-Baafsabdij, Gids/ Guide du visiteur des Ruines de l'Abbaye de S. Bavon, gevolgd door herdrukken van 1905 en 1908. Nadat Van Werveke van zijn ter plaatse gedane ontdekkingen verslag uitgebracht had (1910) en het zogenaamd Museum voor Stenen Voorwerpen ingericht, liet hij in 1912 (vooravond van de Wereldtentoonstelling!) de 4de vermeerderde druk van zijn gids verschijnen, natuurlijk met ditmaal een rondleiding door het Museum. Vertalingen volgden het volgende jaar. Van de later op de markt gebrachte gidsen vertoonde die van 1936 nauwelijks enige wijziging. Pas in 1951 kon men van een volledig herziene uitgave spreken.

Het scheelde maar een haar of we hadden warempel vergeten dat Van Werveke ook het Oudheidkundig Museum te "conserveren" had. Inderdaad bepaalde zijn taak zich hoofdzakelijk bij dat "bewaren" van het gebouw en zijn inhoud, alleszins zolang het Museum aan de Lange Steenstraat ondergebracht was. Voor de reeds genoemde Gand, Guide illustré schreef hij een artikel getiteld Musée d'Archéologie (1) naar alle waarschijnlijkheid om in de vervanging te voorzien van Hermann van Duyse's Catalogue du Musée Archéologique de Gand, Gand, 1886.

Ongelukkig genoeg was ons museum verre van ideaal behuisd in de gewezen kerk van het Karmelietenklooster, ook wel klooster van de Vrouwenbroers genoemd. Vandaar dat door verschillende stemmen de vrome wens geuit werd voor de zo waardevolle als kwetsbare verzameling oudheden naar een meer geschikte en vooral "gezonder" onderdak uit te zien.

Wie dacht u die als eerste de gedachte opperde de collecties over te brengen in een voor dat doel herstelde Bijloke-abdij? Een gebouwencomplex dat de Stad in 1912 voor de C.O.O. gekocht had. Het "Oudmannekenshuis" dat er sedert het einde van de 18de eeuw in ondergebracht was verhuisde naar het Lousbergsgesticht zodat men nog vóór het uitbreken van Oorlog '14-18 met de restauratie van de erg gehavende gebouwen kon beginnen. Zoals te verwachten was moesten de aangevangen werken in de oorlog stopgezet worden. Voor heel lang trouwens, want het zou 1920 worden eer men de handen opnieuw uit de mouwen zou